

HATÁRÓR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A magyar aviatika fellendítése.

Ujvidéken az aviatikai gyűjtés megindult. Ama nagyszabású mozgalom, melyet Ujvidék város társadalmi Matkovics Béla főispán és nejevel, kiket erre az aero-szövetség kért fel, József főherceg legmagasabb fővédnöksége alatt a magyar aviatika fellendítése céljából megindított, ma már nemcsak a város, a megye, hanem az egész ország érdeklődését is felkeltette.

Ujvidék városa elsőként látta be annak fontosságát és horderejét, hogy az aviatika fellendítése ma már kifejezője a nemzet *kulturális* előre haladottságának és fejlettségének is, mert amidőn a nemes célért lelkesedő áldozatkészségével lehetővé tette az első katonai repülő telepnek Magyarországon való létesítését, tudatában volt annak, hogy ezzel a cél még koránt sincs elérve, hanem szükséges, hogy a társadalom köréből induljon ki egy olyan nagyarányú akció, melynek eredményeként jelentkezni fog egy olyan alap megteremtése, mely a magyar aviatika fellendítéséhez szükséges anyagi eszközökkel rendelkezeni is fog.

A magyar aviatika fellendítésének alapfeltétele, hogy az ehhez szükséges anyagi eszközök rendelkezésre álljanak és valamiként a művelt nyugati államokban is első sorban a *társadalom* volt az, amelynek köréből a szükséges alap összehozása céljából a gyűjtés megindult, úgy nálunk is csak az esetben remélhetjük az aviatika fellendülését, ha a társadalom *minden egyes lényezője* összefog és áldozatkészséggel iparkodik a cél elérésére. Ujvidékről indult ki tehát az eszme először és bizonyára országot bejáró hódító körutat fog megtenni, mert csak így lesz lehetséges az aviatika létesítésére szükséges anyagi eszközök megszerzése, aminek természetszerű folyamánya leendő a magyar aviatika fellendülése.

Köztudomású, hogy nálunk ma még aviatika nincs, ehhez szükséges lenne az *ipari és tudományos* intézményeket megteremteni, aviatikai központot létesíteni, hangárokat, műhelyeket és pilóta-iskolákat építeni, aeroplán gyárakat létesíteni, motorfelülvizsgáló, csavarfelülvizsgáló és aerodinamoi állomásokat, úgy szintén anyagvizsgáló és találmányokat felülbíráló, valamint kísérletezési helyeket létesíteni, aerológiai obszervatóriumokat, muzeumot és aero-szabadalmakat értékesítő hivatalt szervezni.

Kétségtelen tehát, hogy igen sok új intézményt kellene létesítenünk és hogy ezen intézmények létesítése messzemenő anyagi áldozatokat is igényel a társadalom részéről. Ezen áldozatok azonban csak látszólagosan áldozatok, valójában hasznos és üdvös *befektetések*, amelyek hazánk kultúrnívóját emelve, ipari és technikai téren egy nagy és egészen új perspektíváját nyitják meg hazánk *gazdasági* fellendülésének is.

Ujvidék városának társadalma mind ezen szempontokat meglátni és mérlegelni tudta akkor, amikor mint első indította meg a mozgalmat a társadalmi gyűjtés terén.

Felhívás.

A jövő század regénye valóra vált. Meghódolt a levegő oceána az ész remekműve előtt.

Am nemcsak a gépmadár kél versenyre ma az ég madaraival. Nyomában lázas verseny folyik a kulturnemzetek között is az aviatikáért. Mert a gépmadár nem csak repülést jelent, hanem az emberiség szellemi és anyagi jólétének kiapadhatatlan új forrásokat is nyit.

És midőn ma már tudományos intézményekben gazdagodtak a művelt nyugati államok a fejlett aviatika révén és új gyárak gépeinek zakatolása és a munkások új százezeinek hozsannája ad méltó szociális kíséretet a gépmadár kattogásához: a kulturnemzetek anynyira előrehaladt versenyében hazánk elmaradt. Nálunk még csak ezután kell megteremteni az igazi aviatikát. Ezért hívja fel az ország népét társadalmi adakozásra a magyar Aero-szövetség.

Ezt az országos mozgalmat Ujvidék társadalmi kezd meg, hogy követendő fényes példát adjon az egész országnak, városunknak pedig maradandó és áldáshozó dicsőséget szerezzen.

Ezért a célért rendezünk városunkban pünkösdi két napján, május 11. és 12-én aviatikai ünnepélyeket, melyeknek fénypontja a május hó 12-én délután tartandó nagy katonai repülő verseny lesz.

És ha az ivvel. bekopogtatunk a nemes város és környéke apraja-nagyjához, kérünk mindenkit: adakozzék kiki tehetsége szerint a *közügy* oltárán és tegye felejtethetlenné a nevét.

Ujvidék, 1913 évi április 15-én.

Hazafias tisztelettel:

mátéházi Matkovics Béláné
az aviatikai hölgybizottság védnöke.

özv. Piukovich Ferencné, Plávsics Gá-

borné, Ernst Márkné, Dussing Jánosné
növegyleti elnökök,
az ujvidéki aviatikai napokat rendező
hölgybizottság elnöknői.

A vidéki adakozókat kérjük, hogy adományaik összegét és a pünkösdi ünnepségek belépési jegyének árát, valamint a gyűjtőívet, a postai befizetési lap felhasználásával mátéházi Matkovics Béláné védnöknő címére legkésőbb folyó évi április hó végéig okvetlenül beküldeni sziveskedjenek, hogy a kívánt belépési jegyek idejekorán elküldhetők legyenek.

A „Magyar Aero-Szövetség” az ujvidéki aviatikai hölgybizottsághoz.

A „Magyar Aero Szövetség” a következő meleg-hangu levelet intézte Matkovity Béláné Ömél-tóságához és általa a hölgybizottsághoz:

Méltóságos Asszonyom!

Midőn hálás köszönetünket fejezzük ki, hogy kegyes volt az ujvidéki propaganda nöbizottságának védőségét és megszervezését elvállalni, nem mulaszthatjuk el a kedves alkalmat, hogy kötelességünkhöz hiven meg ne köszönjük azt a nagy körültekintést és fáradságot, amelylyel nemes ügyünk élére állott. Édes hazánk nagyasszonyainak ezzel példát mutat, hogy és miként kell egy nagy és szent célt felkarolni és annak érdekében honpólgárainkat érthetetlen közömbösségükkel kiragadni.

Méltóságos Asszonyom volt a magyar urinők között az első, aki bátran és csengő hanggal hirdette és hirdeti eszméinket. Ezzel hazai légjárásunk történetében egy új korszakot teremtett, amely sebb és rózsásabb jövővel kecsegtet és amelynek pirkadásában turulmadarunk glóriával övezve tűnik fel. Ezt mindazok, akik aviatikánk inémt mult küzdelmes éveiben elhagyottan, de rendületlenül bizva küzdöttek, soha el nem felejtetik, soha eléggé meg nem hálálhatják.

Amidőn tehát mély tisztelettel arra kérjük, hogy odaadó ténykedéséért fogadja szerény viszonzásul igaz szívből jövő köszönetünket, egyben arra is kérjük, hogy mindazoknak, akik zászlaja alá állottak, kegyeskedjék szíveslyes köszönetünket szintén kifejezni.

Adja a Mindenható, hogy nemes lelküktől sugalt fáradozásukat az a siker koronázza, amely a léleknek jutalmul derűt, nyagalmat és megelégedettséget, hazánknak pedig dicsőséget és hatalmat juttat. Önzetlen és nemes önteládozásuk minél előbb találjon követőkre, mert meggyőződésünk szerint csak asszonyaink és leányaink révén sikerül az, ami a munkában meggyőnyedt és elfásult férfaink nagy részétől remélhető már alig volt. Talán az a szenvedély, amelylyel nőink szent ügyeinkért hevülni és lángolni tudnak, áthatja majd hazánk minden

egy polgárát a végül is jobb belátásra készítve, észreveszik, hogy fontos történelmi jelentőségű napokat élünk.

Amidőn ugy Máltóságos Asszonyomnak, mint az egész női propaganda bizottságnak ismételtelen köszönetünket fejezzük ki, maradok a Magyar Aero-Szövetség nevében és annak megbízásából

Budapest, 1913. április hó 15-én

mély tisztelője

Magyar Aero Szövetség:
Zichy Béla Rezső gf. elnök.

Harc az ujvidéki betegpénztár körül.

E cím alatt f. 29. számban megjelent cikk válaszképp felkértünk a következő közlemény leközlésére, melyet az audiatur et altera pars elvénél fogva s az igazság érdekében is, ezennel egész terjedelemben közlünk.

Az ujvidéki keresztény szociális egyesület vezetősége kijelenti, hogy a jelzett cikk tele van ferdtetésekkel, alaptalan vádaskodással és rágalomokkal.

Első vádja az, hogy az orvosok és tisztviselők gorombák s épen azért a betegek nagy része feléje sem néz a pénztárnak. Ezt az általánosságban odavetett és semmivel sem bizonyított vádat legjobban megcáfolja az, hogy míg 1909-ben csak 9283-szor, addig 910-ben: 10144-szer, 911-ben 11634-szer és 912-ben pedig már 13424-szer vették igénybe a betegek a pénztár segítségét.

Második vád, hogy egy sérült munkásnak évekig nem intézték el az ügyét. Kik? Az ujvidéki pénztár igazgatósági tagjai? Ha valaki ezt állítja — valótlan mond. Az ujvidéki pénztár igazgatósága ilyen ügyet rövid időn belül szokott elintézni. Ha azonban az ilyen ügy késlekedik, az a központ hibája, ott pedig szocialisták ülnek.

Harmadik vád, hogy egy munkásnak havi 11 kor. 77 fillér járandóságát embertelenül a törvények ellenére visszatartották. Az illető a törvény szerint ideiglenes baleseti segélyt kap s mikor majd véglegesen megállapítják a baleseti segély nagyságát, megkapja az öt megillető különbözetet. Tehát teljesen a törvények szerint járnak el.

Negyedszer azt állítják, hogy egy leforrázott kis gyermekhez délben hívtak orvost, de az csak este 6 órakor jelent meg. Nevetséges vád! Hisz azt még a szociáldemokrata elvtársak is tudhatnák, hogy első segély esetén a beteg privát orvost is hívhat, mely esetben a pénztár fizeti a privát orvost.

Azt is írják ötödször, hogy egy munkás, kinek felesége is beteg volt és 2 gyermeke meghalt, nem kapott rendkívüli segítséget. Az egész család orvosi kezelésben részesült. Megkapták a jogos táppénzt is. De a munkás gyermekei részére temetési költséget kért. Ezt azonban már nem kapta meg, mert ezt a törvény tiltja.

Hatodik vádjuk, hogy Ujvidékről 1911-ben 8 beteget küldtek fürdőbe. De azt nem veszik tekintetbe, hogy a tagok közül hány százan használják állandóan a pénztár költségén a jódozfürdőt.

Vádként hozzák fel hetször, hogy táppénzre Ujvidéken csak 14%-ot fordított a pénztár. Ez teljesen valótlan, mert 18%-ot fizetett a pénztár, amint ez, a szociáldemokrata központ évi jelentésének 236-ik oldalán bárki elolvashatja. Megjegyezzük azonban, hogy a legtöbb esetben nemcsak 20 hétig segélyezte a

pénztár a beteget — mint a szociáldemokrata pénztárak — hanem 28 hétig.

Végül vádként hozzák fel azt is, hogy a kezelési költség Ujvidéken 18%. Igen, erre büszkék is vagyunk. 78, szociáldemokrata vezetés alatt levő pénztár többet költ kezelési költségre, mint az ujvidéki. Szikszón, Szeniczen 42—45%, a kezelési költség. És ha Bácsmegyét tekintjük, Szabadkán 20, Baján 21, Zentán 23 és Zomborban 30 százalék a kezelési költség. Ebből tehát kitűnik, hogy Bácskában Ujvidék költ legkevesebbet a hivatalnokokra. Tehát nem gáncs, hanem dicséret illeti ezért a pénztárt.

Hogy pedig Budapesten 11% a kezelési költség, evvel nem dicsekedni kellene, hanem szégyenkezni, mert ahol 246 ezer tag van, ott még kisebbnek kellene lennie a kezelési költség arányszámának. Aki gondolkozik, ezt rögtön beláthatja, mert ahol sok a tag, ott egyre egyre kevesebb jut a kezelési költségből.

Ezekből láthatja a közönség, hogy az ujvidéki betegsegélyző pénztár vezetése jó kezébe van letéve. Hogy ellenfeleink gyanúsítanak és rágalomznak, az annak a jele, mert érzik veszítést látják, hogy tisztességes eszközökkel nem vehetik fel velünk a küzdelmet, most tehát a rágalom és piszkolódás tisztességtelen fegyvereihez nyúlnak. De Ujvidék józan munkássága a választáson meg fogja adni nekik a méltó feleletet. Az ujvidéki ker. szoc. egyesület vezetősége.

H I R E K.

József főherceg Ujvidéken.

A mai napon örvendetes beigazolást nyert az a már lapunk által is jelzett tény, hogy az ujvidéki repülőnapok fővédőnként városunk magas vendégeként köszönhetjük. Erre vall az alábbi távirat, amely folyó hó 21-én érkezett Nápolyból a főispánhoz: „Máltóságos Matkovics Béla főispán urnak Ujvidék Hongrie József főherceg Ur ő császári és királyi Fensége a május 11-iki ujvidéki aéroünnepségen megjelenését kilátásba helyezte. gróf Szapári főudvarmester.” Megérthetjük ennek a táviratnak a jelentőségét, ha egybevetjük a főhercegi főudvarmesteri hivatal pár nap előtti és lapunk által is hozott táviratával, melyben arról értesítették Matkovics Béla főispánt, hogy József főherceg a fővédőséget elfogadta és hogy az ünnepségeken való megjelenése tekintetében pótlólag fog határozni

Folyton növekedő érdeklődés repülőnapjaink iránt. A pünkösdi repülőnapokat rendező bizottság napról-napra nagyobb érdeklődésről értesül, mely az ujvidéki repülőnapok ünnepségei iránt országszerte megnyilvánul. Sőt újabb értesülései szerint az egész ország érdeklődése már átsapott a határokon is. Mert Ausztriából és Németországból is olyan jeenségek észlelhetők, amelyek arra utalnak, hogy ünnepségeink már a külföld figyelmét is felhívták magukra. Ezek a jelek, valamint a rendezőbizottság tíz szakosztályának permamens és lázas munkája azzal az auspiciummal kecsegtetnek, hogy a városunk által megindított és az aviatika fellendítését célzó országos mozgalom valóban képes lesz ezen fontos cél irányában (ddig valóban

a közöny kódébe fult közvéleményt tespedéséből nemcsak felrázni, hanem az egész ország társadalmát ebben a mozgalomban várakozáson felüli tevékenységre és áldozatkészre serkenteni is. És ha ez, mint reméljük, sikerül, elsősorban ennek a városnak a dicsősége leend.

Kirakatverseny Ujvidéken

Az „Ujvidéki Lloyd“ választmánya igen életrevaló és mindenütt nagy sikert aratott eszme kivitelét határozta el. Arra való tekintettel, hogy az Ujvidéken f. május 10. 11. és 12-én rendező repülőnapok és az azokkal összekötött sport és egyéb ünnepségek az idegenek ezreit fogják városunkba hozni erre az időre, nagyszabású, érmekkel és oklevelekkel díjazandó kirakatversenyt rendez kereskedőink között. Díjakat nemcsak a legszebb és legizlésebb kirakatok, hanem a kirakat rendezők is kapnak, úgy hogy szép és érdekes versenyre van kilátás. A nagyszabású kirakatverseny iránt máris óriási érdeklődés mutatkozik s biztosra vehető, hogy e verseny a „Repülőnapok fényes attrakcióját fogja képezni. Legközelebbi számban bővebb és részletesebb értesítést hozunk.

Az aviatikai ünnepségek támogatása. A belügyminiszter az összes törvényhatóságok, főispánokhoz s a fiemei kormányhoz körlevelet intézett, melyben az Aero Szövetség részére a gyűjtést engedélyezve, az ujvidéki aviatikai meeting leghathatóbb támogatását kéri. A csapattestparancsnokhoz intézett hadtestparancsnoksági intézkedés szerint pedig az ezen metingen résztvenni szándékozó tiszteknek szabadság engedélyezendő, mely azonban a szokásos év szabadságidőbe beszámíthatni nem fog. Ugyancsak ez ünnepségek eredményes sikerét kívánja biztosítani az az intézkedés, hogy a pünkösdi ünnepségek alkalmára nagyobb számú külön vonatok és külön hajók állíttatnak be minden irányba.

Nagy sportesemény Ujvidéken

— szenzációs labdarugómérkőzések
Az agilitásáról országosan ismert Ujvidéki Testgyakorlók köre e hó 27-én és 28-án országos labdarugó mérkőzéssel ünnepélyesen megnyitja és felavatja a Városi Ártézi fürdő parkjában létesített díszes új sporttelepét, mely alkalomra Ujvidéken még soha nem látott elsőrangú sportszenzáció gyönyörűségében és élvezetében részesíti a sportkedvelő közönséget. Az U.T.K. óriási anyagi áldozatok árán lehozatta az angolokkal is sikeresen mérkőzött és Horvátországban elsőrangúnak elismert labdarugócsapatot; a I. Gradjanszki Sport Clubot Zágrábról, mely oly elsőrangú, kiváló csapat, hogy Ujvidék sportközönségének oly ritka látványban lesz része, hogy csak elismerés illeti az áldozatkész U.T.K.-t, hogy nehéz vállalkozói szellemével páratlan szenzációt szerez nekünk. A I. Gradjanszki Sport Club e hó 27-én, szerb húsvétvasárnap az U.T.K. csapatával mér össze az erejét; második nap, szerb húsvéthétfő az elsőnap mérkőzésből bizonyára győztesen kikerülő zágrábi I. Gradjanszki Sport Club egy kiváló összeállításban szereplő kombinált katonai csapattal fog jótékony célra mérkőzni. Amikor ezt Ujvidék sportkedvelő közönségének tudomására hozzuk, hisszük, hogy városszerte ott, ahol a sport iránt oly élénk érdeklődés mutatkozik, lelkes visszhangra talál az U.T.K. áldozatkészége és a vasárnapi pályanyitás ünnepe lesz az ujvidéki sportéletnek.

Az aviatikai ünnepek hatása. Az a nagy akció mely, az ujvidéki pünködi ünnepek alkalmából nemcsak Ujvidék városát első sorban, de közvetve az egész országot sőt ma már a külföldet is valóságos lázba ejtette, a magyar aviatikát nemcsak megteremteti, de úgy látszik, jövőjét megalapozni, biztosítani is fogja. Az eddigelé napról napra fokozódó általános érdeklődésen kívül ugy Budapest fővárosa mint a kormány nagymérvű áldozatokra határozta el magát előbbi a fővárosban létesítendő aviatikai telep céljára 15 éven át évi 60.000 (tehát 900.000) k. s a keresk. miniszterium ugyancsak évi 60.000 k áldozna. Ehhez járul a közös hadügyi s a honvédelmi miniszteriumnak szubvenciója és az országos gyűjtés várható eredménye, úgyhogy a szükséges 6-7 millió biztosítottnak látszik.

A lövölde megnyitása. A polgári céllövészegylet e hó 20-án tartott lövésztanácsülésében elhatározta, hogy a lövölde ünnepélyes megnyitása — az aviatikai ünnepek utáni vasárnap — május 18-án lesz.

Az „Ujvidéki Lloyd“ f. évi április 27-én d. u. 3 órakor saját helyiségeiben XIII. évi rendes közgyűlést tartja, melynek tárgyszorozata a következő: 1. Évi jelentés. 2. Zárszámadás bemutatása 3. Felmentvény megadása. 4. Az 1913. évi költségvetés jóváhagyása. 5. A választmány alapszabályszerű kiegészítése. 6. Felügyelő bizottság megválasztása. 7. Alapszabály módosítás. 8. Esetleges indítványok.

Rendkívüli közgyűlés. A polg. céllövészegylet jövő vasárnap, e hó 27-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgyát az egylet anyagi helyzetének javítása főleg a 100 éves jubileumi építkezésből támadt terhek és súlyos tartozások mikénti törlesztése képezi.

Helyreigazítás A szerdai lapszámunkban „Harc a betegpénztár körül“ c cikkünk befejező részében sajtóhiba csuszott be. A nevezett cikk befejező részében ugyanis a számadatok ekkép helyesbítendőek: a Budapesti pénztár szociáldemokratá vezetés mellett bevételeinek 45 (s egynéhány tized) % költségre és 11 (és egynéhány tized) % kezelési költségre. Az ujvidéki pénztár ellenben bevételeinek csak 18 (és egynéhány tized) % költségre és 18 (és egynéhány tized) % kezelési költségre stb.

A lövölde újvendéglőse. A lövészegylet lövésztanácsa csak nem rég Molnár Ferenc ártézi fürdői vendéglősnak adta 3 évi bérbe a lövöldei vendéglőt, aki ápr. 1-én meg is kezdte a bérletet, azonban közbejött rendkívüli családi okok miatt visszalépett s így új pályázat hirdettetett. Összesen 6 ajánlat érkezett be s ezek közül a lövésztanács Maurics József ajánlatát fogadta el, mint aki a legnagyobb bérösszeget (1800 k.) ajánlotta s már korábban is bírta a lövölde vendéglőjét.

A májusi menetrend a következő változásokat hozza: a keleti pályaudvar — belgrádi vonalon a keleti expressz vonat Budapestre Belgrád felől reggel 6.25 helyett már reggel 6.10 kor fog érkezni, Budapestről Belgrád felé pedig éjjel 11.20 helyett csak éjjel 11.30-kor fog indulni, belgrádi érkezése és indulása nem változik. A Budapestről Zimony felé jelenleg este 10.10-kor induló személyvonat Budapestről 1 óra 5 perccel később indulva, Szabadkára éjjel 3.58 helyett 4.01-kor fog érkezni, Szabadkától Zimonyig a menetrend a mai marad. A Szabadka felől Budapestre jelenleg délután 1.40-kor érkező gyors-

vonat Budapestre már délután 1.30-kor fog érkezni, a vonatnál a soroksári megállás megszűnik. Az óbecse — ujvidéki vonalon az Óbecséről Ujvidékre jelenleg délután 3.45-kor induló vonat mintegy 90 perccel későbbre fektetetik miáltal Óbecsén csatlakozást nyer Szeged és Szabadka felől. A vaskapu — titeli vonalon a Vaskaputól délután 5.55-kor induló vonat mintegy 90 perccel későbbre fektetetik és menete gyorsított, Títelre este 7.54 helyett este 7.58-kor fog érkezni.

Üdülő helyek a Székelyföldön. A maros-vásárhelyi „Székely Társaság“ a Székelyföld 23 egészséges, portmentes, kitűnő levegővel és vízzel bíró helyén — legtöbb híres gyógyfürdők közelébe — nyári üdülő telepeket szervezett, melyeken tanítók és szegényebb sor-su tisztviselők olcsón juthatnak lakáshoz és el-látáshoz. Az ezekről szóló tájékoztatást bárki-nek díjtalanul küldi Meg Szentgyörgyi Dénes, a társaság titkára, Maros Vásárhelyt.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Perjessy Lászlót, a szegedi kereskedelmi és iparkamara közismert buzgósgá, agilis titkárát az országos ipari és kereskedelmi tanács tagjává nevezte ki.

A szabadkai ügyvédi kamara ez évi rendes közgyűlést f. május hó 1-én tartja Szabadkán, a kamara helyiségében.

Bérmálás a kalocsai egyházmegyében. Horváth Győző dr. martiropolizi püspök a bérmálás szentségét a következő helyeken fogja kiosztani: május 17-én Paripáson, 18-án d. e. Szépligetén, d. u. Wekerlefalván, 19-én Borócson, 20-án Bácsstóvároson, 21-én Bácsujfalun, 22-én Bácsban, 23-án d. u. a horgosi szállásokon, 24-én Horgoson, 25-én Magyarkanizsán (templomszentelés), 26-án Magyarkanizsán bérmálás a városban (d. e. fiuk, d. u. leányok), 27-én d. e. Oromhgyesen, d. u. a magyarkanizsai szállásokon, 28-án Martonoson, 29-én Adorjánon, 30-án Felsőhegyen, 31-én d. e. Tornyoson, 31-én d. u. Kevin, junius 1-én Adán (d. e. fiuk, d. u. leányok), 2-án Moholon, 3-án Péterrévén, 4-én Óbecsén (belváros), 5-én Óbecsén (külváros), 6-án Bácsföldváron.

Anyák iskolájában arra fektetik a legnagyobb súlyt, hogy mivel legyenek a gyermekek akkor táplálva, ha a természetes táplálás az emlőn keresztül megszűnik? Ez iskola egyetlen tinitása, hogy minden anya tudomást szerezzen a Phosphatine Fallieres létezéséről és annak pótolhatatlanságáról. Ki Phosphatine Fallieres-el táplálja gyermekét, annak eredményes munkája biztosítva van, mert nincs jobb és értékesebb tápszer; kellemes ízű, könnyen emészthető, a fogzást megkönnyíti és biztosítja a csontrendszer fejlődését.

Uj gazdakör Szilbereken. Ápr. 13-án alakult meg Szilbereken a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület fiókját képező községi gazdakör. Az alakulásnál jelen volt Inhoff József titkár, ki gazdasági termeléseink fokozásáról és a gazdakörök hivatásáról tartott előadást; jelen volt Rauschenberger Gyula községi jegyző vezetése alatt a községi elöljáróság és a községi intelligencia igen szép számmal. A gazdakör 37 taggal alakult meg s elnökévé: Heincz András, alelnökké Szendelbach István, titkárrá Braun Károly, pénztárossá König Bálint, könyvtárossá Erdélyi Sebestyén választott.

A Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület 2 új fiókja alakult meg f. hó 6-án: Nagybaracsán és Tornyos-

pusztán a katolikus olvasóköri alakultak át egyesületi fiókokká. A nagybaracsai kör átalakulása Holczinger János plébánosnak, a tornyos-pusztai pedig Csóti János plébánosnak és Puskás Sándornak érdeme. Utóbbi körben megalakult a gazdasági szakosztály is, amelynek elnökévé a kör társelnöke: Puskás Sándor választott.

SPORT.

Football-mérkőzés.

Ujvidéki Testgyakorlok Köre — Zombori Sport Egylet 3:1

Hideg szeles szabadtéri sportra semmilyképpen nem alkalmas időben állott szembe a két csapat s az előző éjjeli esőzéstől felázott talajon nem bírták teljes képességüket kifejteni.

A zomboriak vendégjátékosai abban a hiszemben, hogy a mérkőzés elmarad, nem jöttek át Kuláról, de a beállított helybeli tartalékok igen jól megállták helyüket s a teljes csapattal küzdő U.T.K. ellen elért eredményük Zombor sportjának nagy fejlődését bizonyítja.

Zombort illeti a helyválasztás joga s a védelemre előnyösebb, szárazabb tér felét választja s szívsón küzdve sikerrel háritották el az U.T.K. támadásait. A mezőny legjobb embere kétségkívül az ujvidékiek tüneményes technikájú játékos, Franz volt, ki Müllerrel összejátszva veszélyesnél-veszélyesebb helyzeteket teremtett Zombor kapuja előtt. Félidő 0:0

A második félidőben Zomboron a fáradság jele mutatkozik, nem képesek a szédtő iramban vezetett támadásoknak ellentálni s az U.T.K. Franz, Müller és Frühm révén 3 goalt ért el. A mérkőzés végén sikerült Zombornak szorongatott helyzetéből kiszabadulni s emberük védhetetlen goalt lő. Végeredmény tehát 3:1 U.T.K. javára. A zombori csapatban kitűnt jó játékaival a hatalmas termetű kapus a jobb hátvéd és fedezet, a csatársorban a jobb összekötő és bal szélső.

Az ujvidékiek főerőssége ez alkalommal a fedezet sor volt, Weidmann kezdi visszanyerni régi jó formáját s Götzl immár megértve a football játék tényleges szellemét, számításai is és főleg összejátékra törekszik. Jó volt mint hátvéd Albrecht. Feltűnő gyenge azonban Gruity. Az U.T.K. ezen szimpatikus és tehetségesnek mutakozó játékos az idén nem képes eredményt felmutatni, mentségül szolgál, hogy minden mérkőzésen más helyet kénytelen betölteni ami kétségkívül fejlődésének rovására megy. A szokottnál többet produkált Frühm, de folytonos felelősséggel, a játékosok kritizálása és ócsárolásával többet árt, mint használ csapatának. Mint kapitánynak, sportszerűségben példát kellene mutatnia.

A mérkőzést Schöffler Imre mérnök vezette, mindkét fél teljes megalégedésére.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem. Dr. Blau Antal elhalálása alkalmával részvétükkel vigasztaltak s a végtisztességen megjelentek, különösen pedig a helybeli orvosi karnak, ugy a magam, mint családom nevében, ez uton fejezem ki hálás köszönetemet.

özv. Dr. Blau Antalné.

Ismerik Liebig Justust.

□ a híres vegyész? Nos, nem kisebb ember, mint ő, mondta 74 évvel ezelőtt, milyen nagy gyógyítóértéke van a sodeni gyógyforásoknak. Különösen két forrásból csinálják a Fay-féle valódi sodeni asványpasztilát s a Fay-féle pasztilla régen elismert hatását a lélegzőszervek hurutja, rekedtség, köhögés és indiszpozíció ellen ez magyarázza. Vigyázzon azonban a Fay névre és utánezntot utasítson vissza. Különös ismertetőjel: Soden község polgármesterének hivatalos igazolása fehér ellenőrzőszalagon.

Üdvös intézmény Ujvidéken.

Az *Első Temesvári Őrző és Biztonsági Vállalat* (Holló-utca 1 szám. Telefon 154.) itt is hasonlevü intézményt akar szervezni, mely külföldi mintára van berendezve és évek óta már Temesváron, Aradon, Ujaradon. Lippán, Nagy-Szent-Miklóson, Zombolyán, Versecen, Resicabányán, Bogsánybányán, Fehértemplomon és Oravicabányán — ahol ezen vállalat már bevezetve van, eddig is a nagyközönség teljes megelégedésére és a hatóságok intenzivebb támogatása mellett eredményesen működik.

Biztosra vehető, hogy Ujvidék város közönsége is a többi fent említett városok példájára eljár és ezen vállalat vállalkozását tömeges csatlakozása által támogatni fogja s az által az egész város területén a közbiztonsági viszonyok javulását előbbre viszi.

Fő célja a vállalatnak, hogy fegyveres, fcdhetetlen multú megbízható katonaviselt emberekkel éjjeli őrizetbe vegyen: épületeket, telepeket, gyarakat, raktárakat, üzleteket stb. és annyira modern, hogy kitünően dresszirozott, valódi német nevelésű rendőri kutyákat használ, melyek már is több és komplikált esetekben beváltak.

A vállalat kéri a tisztelt közönséget, hogy bizalommal forduljanak hozzá és minél számosabban csatlakozzanak, hogy működését általánosabban és kiterjedtebben teljesíthesse.

Közelebbi felvilágosítással készségesen szolgálnak a jelenleg a városban (Alkotmány-utca 20. szám) alatt idéző alkalmazottai.

A vállalatot erkölcsi és anyagi közérdekből olvasóink figyelmébe és pártfogásába ajánljuk.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.

Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Irodatiszt,

ki valamely kereskedést kitanult, vagy kereskedelmi iskolát végzett, a szerb és magyar nyelvet bírja, üzletemben felvétetik.

Előnyben részesülnek, kik valamely politikai hatóságnál mint hivatalnokok alkalmazásban voltak, vagy ügyvédi, esetleg más irodában dolgoztak.

Ajánlatok közvetlen alulírottához intézendők.

IVKOVICS GYÖRGY
könyvnyomda és könyvkötészet tulajdonosa
UJVIDÉK.

Eladó ház.

Kamenici-utca 30 szám alatt álló ház, egész telek, szép nagy kerttel, azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott.

13147. sz. kg. 1913.

Hirdetmény.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a hidsáncban levő kántin helyiségeinek bérbeadása céljából folyó évi április hó 29-én délelőtt 10 órakor a városi gazdasági ügyosztályban (váro ház II. em. 33. ajtó) nyilvános szóbeli árverést tart.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 200 (kettőszáz) koronát bánatpénz fejében az árverés vezetésével megbízott hivatalos közeg kezéhez letenni.

Árvezerők ajánlataikkal a tanács döntéséig kötve maradnak.

A tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között a felajánlott bérre való tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg új árverés tartását elrendelje.

Az árverési felételek a város gazdasági ügyosztályában a hivatalos órák alatt betekínthetők.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa
1913. évi április hó 21.

Dr. Demetrovits Vladimir s. k.
kir. tanácsos, polgármester.

Meghívó.

Az ujvidéki polgári céllövész-egylet e hó 27-én, vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. egyleti tagok ez uton tisztelettel meghívotnak.

A lövészmeisteri hivatal

Kiadó lakás

Az Orbán villában (Tisztviselőtelepen) a földszinten gyönyörű 6 szobából (valamennyi utcai) álló lakás összes mellékkeliségekkel azonnal átvehető.

Bővebbet Mayer Józsefnél
Elitekávéház.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkenporral poroz és

Bagollal öli a szőlőmolyt:

FORHINT

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

FORHIN

Értesítés.

Van szerencsém szives tudomásul adni, hogy

Dr. Blau Antal fogorvosi műtermét fővárosi orvos s az eddigi technikai erők közreműködésével tovább vezettem s kérem az eddigi bizalmat e kiválóan vezetett műterem irányában továbbra is fenntartani s törekedni fogunk, azt az eddig tanusított előzékeny kiszolgálással és pontos munkával kiérdemelni.

Becsés támogatásukat kéri.

Ujvidéken, 1913 április hó 20-án.

özv. Dr. Blau Antalné

Hirdetés.

A III. **Temerini-Keresztény-Fogyasztási-Szövetkezet** fölszámolás alatt áll.

Felhivatnak tehát az érdekeltek, hogy esetleges követeléseiket a törvényes határidőn belül érvényesítsék

Az igazgatóság.

Két udvari lakás.

2—2 szobával, konyha, éléskamra és a többi melékkeliségekkel azonnal kiadó. Bővebbet a háztulajdosnál.

Ivkovics Miklós
Duna-utca 10.

Salvator-sör

A „Salvator-pincéhez” című müncheni sörfőzde világhírű Salvator-söre megérkezett.

A míg a készlet tart, közönséges palackokban 50, nagy palackokban 60 fillérrnyivel kapható s díjmentesen a házhoz szállítatik. Vidéki megrendelések hordó és palackokban a leggyorsabban eszközöltenek.

Egyedüli képviselote

Bauer Gyulánai

sörnagykereskedés Ujvidéken.

I - SZÖT
kevesebb
agond,
II - SZÖT
kevesebb
a munka,
III - SZÖT
kevesebb
a munkabér!

a sokszorta megjavított bordói keveréket számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégedéssel** használják. A

nek nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja a **perenoszporát**; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhető vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítást** jelent, mert az anyag teljesen kész;

használnak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsetovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására. **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre. **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quasslakivonatot** falkolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására, Tessék mindezen cikkekről **kímé- rítő leírást és használati utasítást** kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
Budapest, VI., Váci-út 93. v.

valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bácsalmás.

Nyomatott »Guttenbergnyomda» Ujvidék.